

Ako tudi dvomimo, da bi se ta reč kdaj izpeljala, moramo vendar reči, da hvale vredna znajdba Paičeva ima jedro v sebi, in da bi, kakor tudi nemški časniki terdijo, ta vpeljava posebno pri telegrafih utegnila koristna biti, ker bi se daljnopisava po tem, kakor gospod pisavec jasno dokazuje, dosti skrajšala, in bi se vsi telegrafi celega sveta lahko edinega število-jezika posluževali. — ž —

Doba dandanašnjega napredka.

Kar letijo pisma kot blisk po telegrafu in kar se derdajo ljudje in blago, kakor da bi jih bil kdo vkradel, po železnici, je med vse človeške početja v današnjih časih nenavadna naglica se vrinila. Nekdaj ni nihče v Ljubljani, Gradcu ali celo na Dunaji postni čas mislil na morske ribe; — sedaj si zná Ljubljančan, Graščan pa tudi Dunajčan vsaki teden skozi celo leto z okusnimi ribami in ostrigami svojo slast tolažiti; — prvo sadje vsake sorte, ki ga rodi milo podnebje ipavske doline, se derdra sedaj v daljne mesta; — obilost zelenjave v Ljubljani pokupujejo v tem pridelku revni Teržáčani itd. Pa kakor napreduje človeštvo v enem, tako tudi v drugem noče zaostajati.

Tukaj bomo samo od napredovanja našega ljudstva v hrani in v obleki nekoliko govorili.

V omiki je Slovenec zadnje leta močno naprej prišel. Pomnoženje šol, pridno branje novic, pogosto obiskovanje mest, razširjenje obertnije in kupčije je vednost naših deželanov dobro povzdignilo. Koliki razloček med zdaj in nekdanj! Al kakor pšenica ni brez ljulike, kakor sonce ni brez madežev, tako tudi omika ni brez napak, čeravno prava omika ni tega kriva. Le smet in plaža napačne omike je tedaj, ako véra hira, se vsak rad precenjuje, bližnjega zaničuje, hrepeneč le po tem, kar njemu dobiček, čast in slavo donša; zato se že borni kmetič rad po mestno preobleče, dekla obroč čez-se dene ali s krinolino našemi, možki pridno po oštarijah zahajajo, namesto navadne hrane se vživajo jedila v mestih navadne; — ne pomisli se pa ne, da tisti časi so minuli, ko je vozniku iz žakljev kava, iz sodov pa sladkor v podstavljeni klobuk padal.

Tako napredovanje v omiki bode našemu narodu malo prida doneslo!

Hrano so si naši ljudje prejšne čase iskali izmed svojega pridelka. Mleko, žganjci, kisava, prosena pa ječmena kaša, fižol, bob, leča, grah, krompir, za zboljšek kos slanine so bili nekdanj pri nas navadna jéd; goveje, bravje ali svinjsko meso so bili grizljeji nedeljski, praznikov in posebnih gostij ali poedin. Sedanji čas je to vse drugače; zjutraj si špoga bogatin in siromak, zlasti po Notranjem, namesto žganjcov z zeljem, ali namesto žura mlečno kavo, opoldne goveje meso z juho; vse to je treba kupiti. Bog ne daj, da bi komu za to nevošljivi bili! Vsak uživaj, kar mu diši — da le fara nese! Ako pak tega ni, kam bomo prišli? kaj bode konec takega vedenja?

Pa še vse drugač so se prerodili naši ljudje v obleki. Ko bi stari očetje iz groba vstali pa bi vidili našo sedanjo nošo, bi mogli misliti, da je nekdanji rod iz dežele pobegnil in da na mesto njegovo se je vselil ves drug narod. Od stare obleke, večidel doma pridelane in izdelane, ga ni več duha ne sluha. Suknja in jopa iz domačega sukna, namesto narodnih butkov ali gumpov nekdanj s pugelcami speta, srajca iz domačega platna, krila iz raše ali mezlana so sedaj bele vrane. Domača volnata suknja in jopa, ktero si je kmetič omislil brez dnarnih stroškov, in ki je varovala život ob dežji mokrote, pozimi pa mraza, in ki je preterpela skoro celo človeško življenje, se je mogla umakniti sleparno iz zmesi volne in pavole (bombaža) narejenemu tako imenovanemu nemškemu suknu, za ktero se veliko dnarja potrosi, v dežji precej barvo spremeni, se kmali premoči, človeka čisto malo mraza varuje, in v kratkem cunjja postane. Naše drage Kranjce pa so si opustivši staro navadno obleko

še manj opomogle. Krila iz raše ali mezlana so dobro mokrote zoperstale, o mrazu život gorek prihranile in brez konca terpele. Sedanje pavolnate krila premoči najmanj rosa, o vetru ali burji se opletajo okoli života in ga ne varujejo mraza; čez malo tednov pa, zlasti če se je robida med nje zapletla, bežijo v papirnico! Namesto trdnega domačega platna si naši omehkuženi rojaki, da bi jih platnena srajca do kervavega ne dergnila, omišlujejo srajco iz modropolana ali perkala, ktera že večidel po prvem perilu razpade kakor namočen papir. Namesto prejšnjih poletnih pertnenih in zimskih suknenih hlač iz zgolj domačega pridelka se vidijo sedaj zgolj irhaste hlače, — kar bi sicer ne bilo ravno napačno, ako bi le veliko več ne kostale. Ta nova šega je vzrok, da so kozli v ceni silno poskočili, in kmali bo kozel več veljal kot goveje živinče! Namesto nekdanjih žokov (kalčet) so se hlače do člena stegnile, in namesto čevljev (šolnov) se dandanašnji zgolj nosijo ali štebale iz črnega urbasa, segajoče do verh stegna, kakor da bi naši Kranjci kot lovci po močirih ali kot brodniki morali vsaki hip po vodi bresti, ali pa imajo škornje iz urbasa na lik vstrojenega, ktere je treba vsaki dan proti s črnim mazati, in s kertačo likati.

Kam pride kmet s takim vedenjem in s takim trosenjem redkega dnarca in dragega časa, imamo priložnost vsaki dan viditi in slišati. Ni čuda tedej, ako zaostajajo naši ljudje v davkih, katerih je zdaj še veliko več kakor jih je nekdanj bilo, in da imajo najmanj vsake kvatre belega moža (malnarja) za gosta.

Zlasti se je vrinila predraga obleka med posle obojega spola. Kar koli je dragega in lepega, mora posel na-se obesti, brez premislika, koliko služi leto in dan, in kaj bo v bolezni ali starosti počel, kadar delati ne bo mogel!

Res je, da so grunti dandanašnji obloženi z davkom, da je težko izhajati že v dobrih letinah, toliko težje pa še v slabih, — al dobro gospodarstvo ni samo to, ktero gleda le na to, da bi si pridobilo več dohodkov, ampak treba je tudi, da se z nepotrebno potrato ne zameče preveč drugod potrebnega dnarja in se saj špara tam, kjer se šparati more.

Premislimo zdaj še, od kod vsa ta sprememba našega naroda izvira? Sledeči vzroki utegnejo tega krivi biti:

1) Soldat se vernivši domú po maloletni službi prinese v svoje kraje kako prenarredo; 2) kramarji od hiše do hiše krošnarijo in silijo ljudem ptujo robo; 3) pogostni sejmi po vaseh vabijo ljudi čez potrebo si slepotnega oblačilnega blaga oskerbeti; 4) kupčija se je na vse kraje dežele razširila; 5) mestnjani že vse kote sami obredejo in mestne šege raznašajo; 6) čedalje večje potrebe preprostega deželana silijo pogostoma v mesto hoditi; tû se navzame bolj mestnih napák, kakor mestnih dobrih reči, in take priložnosti vrivajo kmetom misel: zakaj bi se tudi jez ne oblačil tako lično kot mestnjan, zakaj bi tudi jez ne serkal kave kakor on? — al tega ne prevdari: ali pa tudi mestnjan vse to res premore, kar na njem vidi? — ali ni marsikak ošaben mestnjan ves v dolge zakopan, da je suknya njegova še na tabli krajačevi zapisana, svetlega klobuka še ni klobučarju plačal in je dolžan kamor se oberne?

V takih okoljšinah ni tedaj čuda, da ljudje na vse poti mislijo, kako do dnarja priti, da so moštvo, poštenje, pravičnost redke lastnosti, namesto teh lepih lastnost pa večidel zvijačina, lakomnost do ptuje lastnine, zanemarovanje dolžnosti proti Bogu in svojemu bližnjemu itd. Pri takem vredenju je pač človek stare korenine prisiljen besede slavnega našega pevca ponoviti: „Doživela kaj sem srota! Vse po svetu narobe gré!“

Dopisi.

Iz Frankolovega na Štaj. 10. nov. Na prijetnem z goricami ovenčanim griču stoji nova cerkev sv. Trojice

na Gojki. Pri tej cerkvi smo v nedeljo pred vsemi Svetimi obhajali lepo slovesnost. Dva večja od ljubljanskega zvonarja gospoda A. Samasa vlita zvonova sta se pridružila k dvema manjšema, ktera so prečastiti celjski opat Matija Vodusek slovesno blagoslovili. Pridna matica z marljivimi bčelami veliko sladkega medu nakopiči; taka matica so naš častiti gosp. fajmošter Tomaž Jeretin, kateri so s svojimi farmani — marljivimi bčelicami — tako krasno cerkev ne samo sozidali, temuč tudi z notranjo pripravo lepo oskerbeli. Hvala vsem skupaj! Joško Iskrač.

Na Reki 13. nov. Še nismo si popravili streh in okinj, ki nam jih je huda ura 24. p. m. poderla in ubila, pa nas je spet zadela huda nevihta. Na sv. Martina dan takošna burja prek snežnikov privihra, kakoršne še najstarejši ljudje na Reki ne pomnijo. Ubila je ženo, ki je hotla iz barčice na kraj stopiti, pa jo je tak močno na stopnice pritisknila, da je precej tam dušo spustila. Po mestu je veliko streh razkrila, in veliko dreves s korenino izderla, nekteri kmetje pak so celó brez strehe vstali. Pomanjkanje vseh reči nas to leto tare, zdaj pa so nas začele še hude nevihte tak pogostoma obiskovati! Že nekoliko let je, kar nas hudi viharji bolj pogostoma napadajo; tega nekada, kakor stari Rečani terdijo, ni bilo. Kaj pa je zdaj tega krivo? Cele rajde vozov je popotnik vsako sredo in saboto srečal, posebno pa pretečene leta, ki so les v Reko in v Bakar vozili. Rečani in Bakrani so si iz njega brodove napravili, in pa ga deleč okoli po svetu razpečali; po takem ravnanju je pa za naše bližnje gojzde prišla — jetika; zato ne morejo več burje zadržati, ampak jo naravnost nam v Reko in v Bakar pošiljajo. Bog nam pomagaj!

A. Grajski.

Iz Loške doline na Notranjskem 5. nov. Hvala Bogu! dež je nehal, voda se je ustavila, da povodinj ne naraša, ampak že vpada. Eno uro na široko stoji voda čez loke, travnike in njive. Kolika škoda je to, vsak lahko zapopade, ako pomisli, da so Ložani vso svojo ozimino vsejali, zdaj pa je vsa setev pokončana. Da so naši kmetje usmiljenja vredni, že kaže to, ako povem, da prec po žetvi so že začeli frumentin ali turšico kupovati. Prejšne leta so vendar s pridelkom do posta ali do velike noči izhajali, letos pa jim prec po žetvi živeža primanjkuje. S čem pa še koruze kupiti, ko ni ne denarja ne zaslužka! Loška dolina je sicer lepa dolina, al dve velike nadlogi jo tarete, in te ste: červ (od hroščov ali kebrov) in pa povodinj. Červ dostikrat tako po njivah spodjeda, da ni celó nič pridelka. Letos je bilo toliko hujše, ker je bila tudi silna vročina. Ozimnega žita je bilo malo, jarega skoraj nič, fižola nič in družega sočivja nič, prosa le malo, ajde nič, krompirja le malo, in še ta nam žuga v kletih sognjiti; samo repe, korenja in zelja se je nekoliko pridelalo. Žeteti je, naj bi se njivam, na katerih je frugo červ napol ali popolnoma pokončal, cesarski davki odpisali, ravno tako, kakor tam, kjer toča pobije. Lahko rečemo, da pri nas človeška moč ne zamore červa popolnoma pregnati ali pokončati. Nekoliko se sicer res pomaga, ako se kebbri pridno lovijo in pokončevajo, pa prec od začetka spomladi bi se moglo to zgoditi, kadar začne ta merčes letati, pa ne še le takrat, ko ga že nič več ni, kakor se je pri nas godilo, da so začeli kebre loviti, ko jih — že ni bilo več. Naši kmetje pa verh tega še terdijo, če se bolj kebbri lovijo in pokončujejo, toliko več tisto leto červ žrè. O pač kratka pamet, ki še tega ne vé, da kebbri zaležejo červe, in je tedaj več červov, če je več kebrov! — Če bolj rahla je zemlja na njivi, in če je bolj pognojena, manj červ jé; to je res, torej je treba njivo na leto dvakrat orati, v jeseni sprašiti, spomladi pa zopet za setev preorati. Dobro je tudi v takih letih, ko po navadi červ škodo dela, s pepélom pognojiti, ali ga poverh potrositi, posebno o mokrem vremenu, ker tisti lug červa ne samo moti, da ne žrè, temuč červ tudi kmalo pogine. Tudi je pepél dobra mešanca za težko ilov-

nato zemljo, v kateri červ največ škoduje žitnim korenkam. Če bi tako vso skerb in vës trud na polje obrnili, bo gotovo pridelkov več, ako ravno nadlog červa popolnoma odvernili ne bomo. Drugi pot bom o povodnji govoril. Z Bogom tedaj za danes! Dragotin.

Iz Teržica. 12. dan t. m. ponoči ob poli dvanajstih je zunaj našega terga v gostivnici pri „Slugu“, kakor pravijo, po vojakih strašen ogenj vstal, ki je hipoma štaló, pod in pa olarnico pokončal. Da je o silni burji mogel požar strašno hiter biti, se lahko vidi iz tega, da zraven 2 domačih kónj je pogorelo še 10 vojaških in pa 1 vojak.

Iz Kranja 12. nov. Ker so „Novice“ svojim bravcom povedale, da se je gosp. Janez Čebulj konec mesca avgusta za misijonarja v Ameriko podal, naj jim tudi povejo, da je že njegovo pismo, v tamošnjem mestu Beid (?) na pošto dano, 24. okt. v Kranj došlo, v katerem pravi, da je srečno tjé prišel, dasiravno je vihar ladijo 36 ur močno sukal tako, da so jo valovi 15 sežnjevisoko in ravno toliko navzdol metali; imel je potem še 5 dni hoda do gospod Baraga. — Veliko se govori pri nas o nekem vradnem vprašanju, ki je iz Ljubljane le-sem prišlo, ali bi si mogli kranjski mestnjani na svoje stroške poslopja poskati, v katerem bi se 4 nižje gimnazijske šole ustanovile, v katerih bi pa cesarski učniki učili. Nadjati se je, da bojo Kranjci tako poslopje že našli, ker bi gimnazija gotovo bila v blagor Kranju in mestnjanom v čast. Razun tega je očitno, da se tretje spodnje gimnazije na Kranjskem močno potrebuje, ker je v Ljubljani (kjer ima vsak 4 prvih razredov po dva razdelka) vse močno napolnjeno, in sicer sëm ter tjé z več kot polovico Gorencov. — Kar je pred nekimi tedni gosp. dopisnik zastran tukajšnega cerkvenega petja ob nedeljah pisal, je od konca do kraja resnično; upamo pa, da se bo dopisnikova želja zdaj po novem šolniku spolnila, kakor tudi dosedanje borno petje samo na sebi. Treba je pa, da učniki poslušajo tudi dobre svete drugih in da svojeglavno ne terdijo ošabnega „Nos sumus!“ L. Nožarjev.

Iz Šentjurja nad Kranjem 13. nov. — Strašna nesreča je zadela na sv. Martina dan popoldne ob treh našo vas; ogenj je o poli uri pokončal 49 hiš in 63 hlevov in podov; tudi poldrugo leto star otrok, 16 prešičev, 2 kravi, 1 vol in 1 tele je v plamenu konec vzelo. O silni burji ni bilo moč ničesa oteti. Škoda se ceni na 80.000 gld., kar je lahko verjeti, ako se pomisli, da so ljudje imeli ravno zdaj ves svoj pridelek že domá. Asekuriranih v vsem skupaj je pa le 13 gospodarjev: 4 pri teržaški, 9 pri graški asekuraciji! Ogenj je, kakor že marsikod drugod, tudi tu vstal, da sta dva okoli 6 let stara fantiča se igraje s prižigavnimi klinčki zažgala. — Ne bomo danes govorili o tem, kako žalostno je, da naši ljudje še tako malo spoznajo potrebo in dobroto asekuracij, in da tako malo čujejo nad svojimi otroci, — nesreča je tako grozna, da na stran pustivši vse drugo, povzdignemo danes le glas za neizrečeno nesrečne pogorelce, katerim je ogenj vse vse vzel, in da prosimo dobrotnike bližnje in daljne: naj se za Božjo voljo usmilijo siromakov!

Iz Stošic poleg Ljubljane.* „Novice“ so nam že večkrat povedale od kakih posebno starih ljudi iz ptujih dežel; naj povejo svojim bravcom tudi od domačega starčka, ki je doživel redko starost od 101 leta. Bil je to kmet Martin Znoj, rojen 11. listopada 1758; umrl je 24. dan p. m. v Stošicah iz fare na Ježci. Skor do zadnje ure terdni možek je doživel marsikaj na svetu. Naj v miru počiva!

Iz Ljubljane. Preskušnje učencov kovaške in živinozdravniške šole za letošnje leto so bile 19. dan pr. m., preskušnje učencov kmetijske šole pa 5. dan t. m. končane. Spet se je večina učencov kovaške in živinozdravniške šole pri izpraševanju tako dobro obnesla, da so jim njih učniki mogli z dobro vestjo prav dobre spri-

čala dati; posebno dobro pa so vpričo mnogih gospodov odgovarjali učenci kmetijske šole. Velika škoda za deželo bo, ako bo kmetijska šola morebiti jenjala zgolj zato, ker se razun takih, ki cesarske štipendije uživajo, ne oglasi tudi takih, ki bi na svoje stroške se prišli učiti umnega kmetijstva. Še zmiraj naši ljudje ne zapopadejo imenitnosti kmetijstva in še zmiraj naše kmete presegajo rokodelci, ki vejo, da se njih fant mora čevljarstva, šivarstva, mizarstva in vsakega rokodelstva po 3 in več let učiti, — za kmeta, mislijo pa, je vsak neumen hlapec dober. Oj, kako deleč smo v tem še za drugimi deželami!

Iz Ljubljane. Po popolnoma verjetnih privatnih pismih iz Dunaja pridejo prečastiti gosp. dr. Jernej Vidmar za škofa v Ljubljano. — Govori se, da se bote v Ljubljani dve nove in velike cesarske kosarni zidale; — čedalje bolj se spoznava, da Ljubljana je tudi v strateški obziru važno mesto. — Predsednik kmetijske družbe gospod Fid. Terpine so dobili spet imenitno živalico v svoj hlev na fužinskem gradu, namreč jeruzalemsko ovco tistega plemena, ki ima namesto navadnega repa širok štirivoglat in kakor ves drugi život zunaj z volno obrašen, spodaj pa gol, tolst in zatega voljo težak kolterček noter do kolen; blizo na sredi tega kolterčka, ki celo zadnjico pokriva, je šopek volne, malemu repiču podoben. Krotka živalica posebno prijaznega obraza je obrašena z volno zlo podobno farbi kapucinarsk kut; volna je srednje žlahna. Ali spada ta ovca med tiste arabiške plemena, ki se imenujejo širokorepate, se ne upamo določno reči, ker navadnim širokorepatim, ki smo jih že vidili, ni po vsem podobna. Naj je že kakor koli, to je pa gotovo, da take ovce dosihmal na Krajnskem še nismo imeli, in da je ogleda vredna.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja 12. nov. Vradni časnik „Wiener Zeitg.“ razglasa danes pismo, ki so ga presvitli cesar pisali ministru dnarstva 11. dan t. m. in ki se v važniših rečeh tako-le glasi: „Dragi baron Bruk! Moja terdna volja je, da se državni dohodki in stroški v letu 1861 tako začnejo uravnovati, da stroški ne bojo presegali dohodkov. V ta namen sem izvolil komisijo, ktera naj pretrese državni dnarni stan in to reč tako napravi, da se bo dosegel gori omenjeni cilj in konec. Temu delu za podlago naj se denejo namenjene prenapredbe v civilnih cesarskih gosposkah in v vojaških rečeh. Komisija ima svoje delo zadnji čas do konca sušca 1860 končati, ker je moj namen, njeno delo mojemu državnemu svetovavstvu še enkrat tako prevdariti dati, da se bojo iz vseh dežel cesarstva in iz vseh stanov v posvet poklicali možje po 13. in 16. §. mojega patenta od 13. aprila 1851“. (Po §. 16 tega patenta so ti možje, ki imajo biti začasni deležniki državnega svetovavstva, taki, kateri imajo skušnje in vednost o državnih zadevah sploh, ali pa v kakih posebnih rečeh). — Od leta 1848 razjeda rak pomanjkave dnarstveni stan našega cesarstva; bolezen prav spoznati in najti pravo zdravilo: to bo velika naloga v posvet poklicanih mož. Iz serca želimo, da bi ji vse po sreči šlo.

— Za gotovo se pripoveduje, da je že sklenjeno, da se bo pri žandarmarii marsikaj drugač napravilo; pravijo, da se bo število zmanjšalo, — da v vseh večjih mestih, kjer so policaji, bojo vprihodnjič samo žandarji vso to službo opravljali, — da na deželi bojo postavljeni pod kantonske gosposke itd.

— Sliši se, da po ukazu sl. ministerstva se izdeluje zdaj zgodovinski popis tako imenovanih deželni stanov vseh dežel našega cesarstva, njih nekdanjih pravic, njih razmer do države itd. Na tej podlagi se bojo posvetovanja začele za napravo novih deželnih namestnij.

— Ministerski ukaz od 29. okt., veljaven za vse de-

žele avstrijske razun vojaške granice, zapoveduje, da vse vloge (pisma), ki se pišejo na mestnikom cesarskih vradnij, kakor notarjem itd., morajo štempljane biti.

— Tudi iz Krakove je prišla deputacija vseučilišnih učencov na Dunaj, da bi ministerstvo nauka prosila za vpeljavo poljskega jezika na ondašnjem vseučilišču. Gosp. minister je pa še ni pred-se pustil, kakor tudi ogerske ne.

— Po starodavni navadi je tudi letes o Martinovem prinesla deputacija ogerskih judov dobro pitanih gosí Nj. Velič. cesarju, cesarici in cesarjevim starišem na Dunaj in jim jih poklonila 10. dan t. m. rekoč: „Kakor je gospod Bog pri darovih naših očakov le gledal na pobožno serce, tako tudi Vi le glejte na našo ponižno udanost“ itd. Cesar in vsi drugi so deputacijo prijazno sprejeli in poklonjene gosí vzeli.

— Kakor po Nemškem in povsod, kjer koli kaj Nemcov stanuje, tako so tudi tukaj praznovali Schillerjevo obletnico nepopisljivo slovesno. Naj bi Slovani obhajali god kakošnega svojih pervakov le deseti del tako, kakošen hrup bi se vzdignil čez nje in „panslavizem, panslavizem“ bi se kričalo od vseh strani!

Iz Prage. 16. dan t. m. se bo tukaj s slovesnimi biljami obhajal smertni dan slavnega českega pisatelja in slovničarja Jungman-a. Odbor českih pisateljev se je zbral v namen, da bi se visokozaslužnemu možu napravil spominek iz kararskega marmorja v našem mestu.

— Tukajšna komisija za napravo srenjske postave je nasvetovala, naj mestni župani nosijo v znamenje svoje častne službe zlato ovratnico in na nji medalijo. Ta nasvet zasmehuje neki časnik ter zabavljivo pravi: S takim sklepom bi bili samo zlatarji zadovoljni, da bi saj kaj zlata spečali. Župana pozna vsak mestjan, in mestjani ga volijo; ni mu tedaj treba zvonca. Čast sama, da so ga za župana izvolili, in pa pridnost mu bote naklonile več spoštovanja kakor ovratnica in medalija. In ko bi župan nosil ovratnico, bi tudi vsak mestjan v znamenje, da je mestjan, mogel nositi saj po eno verižico županove ovratnice!

Iz Linca. Kmetijska družba je imela 24. dan p. m. svoj veliki zbor. Med novoizvoljenimi dopisovavnimi družbeniki je zadela ta čast v priznanje njegove pisateljne delavnosti tudi gospoda dr. H. Costa, vodja c. kr. nadcolnije ljubljanske in namestnika tukajšne družbe v zborih krajnske kmetijske družbe.

Iz Ogerskega. Iz Ostrogona (Gran) 6. novembra. Danes smo imeli tu veliko svečanost. Primas (pervi škof) ogerski je obhajal 50letno obletnico svojega duhovništva. Ob desetih se je škof pripeljal s 6 konji v cerkev; pred kočijo je jezdarilo osem njegovih huzarjev, vsi s srebrom okovani; za njimi pa je jezdil na visokem konji stolni prošt grof Forgač z razpetjo v rokah. Kanone so pokale, da se je razlegalo krog in krog. Kmali za njim se je pripeljal deželni poglavar nadvojvoda Albreht. „Eljen-i“ so spremljali unega in tega. Po cerkvenem obhajilu je bilo imenitno kosilo, h kateremu je bilo povabljen 620 gostov. Nadvojvoda Albreht je napil škofu zdravico v ogerskem jeziku, in zadoneli so na to sto gromeči „eljen-i“, — po zdravici pa mu je podal veliki križ Leopoldovega reda. In po tem je sledila zdravica zdravico.

Iz Galicije. Že leto in dan ni bilo nič slišati od goveje kuge, ki se je pa zdaj spet prikazala v 2 vaseh Štanislavske kresije.

Iz Beneškega. Sardinski časniki pripovedujejo svojim bravcom, da je poslednji čas spet blizo 40.000 Benečanov zapustilo svojo domovino in se preselilo na Sardinsko. Za gotovo moremo povedati, da jih je komaj 2000 šlo na ptuje.

Iz Srbije. Iz Belinegrada 4. nov. Včeraj je mesto naše zlo osupnil nepričakovani vladni ukaz, da je dozdani vrednik vradnih „serbskih novin“ gosp. Miloš Popović vredništva odstavljen in na njegovo mesto gosp. Vladislav Jovanović postavljen; komisija, pred katero se ima gosp.